

MŰLEÍRÁS

Bánhegyi Ágoston

Képkötés

Mozgóképkultúra és média szakirány

Kaposvár

2023

**Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
Képzés (mozgóképkultúra és médiaismeret)
Alapképzési Szak**

Tavalyi Hangulat

Belső konzulens: Rumann Gábor

Készítette: Bánhegyi Ágoston

Neptun kód: KD6C5Z

Nappali tagozat

Rippl-Rónai Művészeti Intézet

**Kaposvár
2023**

TARTALOMJEGYZÉK

A TÖRTÉNET ÉS A STÍLUS ISMERTETÉSE	4
AZ ELŐKÉSZÜLETEK	5
LÁTVÁNYVILÁG ÉS KIVITELEZÉS	6
TECHNIKA ÉS KIVITELEZÉS	8
AZ UTÓMUNKA	9
AZ ÖTLET ÉS AZ INSPIRÁCIÓ	10
A FORGATÁS ÉS ANNAK BONYODALMAI ÉS KOMPROMISSZUMAI	11
ÖSSZEGZÉS	15

A történet és a stílus ismertetése

A diplomafilm műfaji besorolása romantikus-dráma vígjáték jellegű elemekkel, ami a kilencvenes évek hajnalán játszódik Magyarországon, Budapesten. A két főszereplő, Ábris (Gyimesi Domonkos) valamint Eszter (Tessely Anna) pár év utáni újratalálkozása a történet alapja melyet a köztük való feszültség tesz izgalmassá továbbá drámaivá. A film elején kiderül, hogy Ábris éppen szakított a barátnőjével (Badics Natasa) egy összetört autó végett majd ennek mielőbbi orvoslására keresi fel Esztert. Eszter hamar elkezd érzékelni a kettejük találkozásának okát. A megoldás egy szilveszteri tombolasorsoláson való részvétel, amivel egy gépkocsit lehet nyerni. Minderről egy sörözőben beszélgetnek, ahol a kocsmárosfiú kapufával összehasonlítható flörtölését Eszter lecsap és Ábris rákérdez Eszter ideáljára. Ez a sorsolás valóban egy létező sorsolás volt annak idején és Lagzi Lajcsi fehér Mercedesét lehetett bezsebelni. Eszter végül belemegy majd kitalálják, hogy a szóban forgó tombolaszelvényeket lemásolják, egy anno vonatjegyhamisításra használt felszereléssel. Ennek reményében másnap bemennek egy zeneboltba, ahol kibontják a megjelölt, a sorsoláson résztvevő kazettákat majd kiírják a sorszámokat, amivel majdnem lebuknak az eladó (Csepeli Bálint) előtt, aki végeredményben hamar elfogadja a látogatásuk célját. Közben egy drámai beszélgetést bonyolítanak le egymás között, melyben a néző számára is kiderül, hogy Ábris bizony elhanyagolta Esztert az elmúlt egy-két évben és végeredményben ennek legfőképpen Rita, a volt barátnő az okozója mivel eltiltotta Ábrist attól, hogy Eszterrel töltse a szabadidejét. Otthon belekezdenek a munkába, azonban Ábris hamar otthagyja Esztert csupán azért, hogy volt barátnője, Rita tudtára adja a buta kis tervét, ezzel puhítva a kettejük közti feszültséget. Miután Ábris felvázolja a szóban forgó helyzetet, Rita kiakad az egyértelműen naiv és kacifántos tervén majd elküldi Ábrist. Mikor Ábris visszatér Eszter otthonába éppen az utolsó szelvény készül el, azonban időközben rájönnek, hogy hamarosan bezár a tombolasorsolást szervező kazettakiadónak az irodája és emiatt sietniük kell mert később már nem lesz lehetőségük leadni. A kazettakiadó fiatal alkalmazottja (Telkes József) szóvátéve kései megérkezésüket kitöltet velük egy nyilatkozatot majd tudtukra adja, hogy miként és hogyan értesülhetnek a tombolasorsolás eredményeiről. A sorsolást kintről figyelő Ábris, valamint Eszter mivel bentre nem mehetnek be a helyszűke miatt. A műsorvezetőtől megtudjuk, hogy nem Ábrisé a gépkocsi, de cserébe viszont a második helyezettnek járó kazettalejátszót ő kapja meg a korábban bemutatott alkalmazottól, aki egy gratulációt követően elmegy. Eszter át is veszi a magnót, amit ott a helyszínen kipróbál. Ábris összetörten leguggol a kerítéshez majd a magnó

1. ábra

hangjától pedig egy dührohama lesz és a földhöz vágja a lejátszót. (1. ábra) A lejátszó mindezek után a szemébe landol, majd mindezek után Ábris egy telefonfülke előtt idegeskedve csörgeti a pénzét. Felhívja Ritát a fülkéből és hamar vitázni kezdenek, de lejár a hívás. Végeredményben a hívás

hirtelen történő, vita közbeni megszakadása felért a kettejük szakításával. Visszatérnek a kezdő helyszínre, a kikötőbe, ahol Eszter hatására Ábris ráeszmél a Ritával való kapcsolatának negatívumaira majd mindezek után, szilveszter révén a környéken lévő emberek tűzijátékokat lőnek fel az égbe, amit romantikusan figyelnek. Itt Ábris, ahogyan a sörözőben is, rákérdez Eszternél arra, hogy valójában mi is az ideálja, amit ő rejtelmesen válaszol meg, ami Ábris fantáziáját táplálhatja. Az utolsó töltet robbanására vége van a filmnek. A film legnagyobb része drámai elemekből, valamint egyfajta be nem teljesülő romantikából áll. A vígjáték kisebb teret kapott végül, főleg az improvizált jeleneteknél észrevehető a törekvés. Többek közt a zenebolti jelenet kezdete volt improvizált vagy a kazettalejátszó kikukázása.

Az előkészületek

Az előző terveim teljesen eltértek a jelenlegi témámtól mind műfajban, korban, a korosztályban, valamint előrelátható költségvetésben. Elsőként egy vadász életéből szerettem volna egy filmet készíteni, de egy korábbi filmemből megtapasztaltam, hogy a költségvetés és a rendelkezésre álló forgatási idő szűkében nagyon kevés eséllyel tudott volna elkészülni, valamint annak az ötletnek a megvalósításához jóval több tapasztalatot kell még gyűjtenem. Így ezzel a kockázattal elengedtem a témám majd újakon kezdtem el dolgozni. Az első konzultáción még másik témát akartam feldolgozni. A következő filmötletem egy társadalmi görbetükör lett volna, amiben a fiatalokat befolyásoló „influencerekről” és azok botrányairól szólt volna. Révén a kevés belevetésnek és az idő szűkének inkább elvettem és kidolgoztam a jelenlegi témám alapjait. Néhány hónappal az első konzultáció után kitaláltam a jelenlegi témámat és készítettem egy szinopszist. A téma ötlete és az inspiráció a későbbiekben lesz bővebben kifejtve. A forgatókönyvet 2023. február első heteiben kezdem el kidolgozni, majd márciusra felvette a közel végleges formáját. Az egyetemi konzultációk során folyton változott a történet íve, valamint a karakterek egymás közti viszonya továbbá azok a film csúcspontjára kitett céljai. Mindeközben a színészeket is elkezdtem kiválogatni majd később felkérni, azonban közülük

csak egy vállalta el előre mindenki szépen lassan visszamondta. A forgatás előtti hetekben fixálódtak a többi színészek. Mint minden filmemnél ennél is a színészekre fordítottam a legnagyobb hangsúlyt. Az évek során sok színészt ismertem meg egy részükkel még dolgoztam is nagyrészt filmekben. A filmszerepek kiosztása előtt kisebb, róluk tartott kutatás után felkerestem vagy személyesen vagy az interneten a színészeke majd felajánlottam a szerepet és miután meggyőződtem róla, hogy el tudják vállalni, kicsit rájuk formáltam át a karaktereket. Ez jelenti azt, hogy ha esetleg ismerem a színészt, mint például az Eszter vagy Rita karakterét játszó színésznőket vagy a zenebolti eladót játszó színészt akkor a szavuk járását, természetes viselkedésüket be tudom állítani a karaktereken az adott színészhez mérten. A helyszínek kiválasztásáról később a *Látványvilág és kivitelezés* részben fogok bővebben beszélni. A forgatás Kaposvártól messze, Budapesten, valamint az agglomerációban, Szentendrén és Piliscséven zajlott le. Ez nagyban befolyásolta a színészválasztást, mivel sokáig tartó forgatási napok miatt nem lehetett felkérni kaposvári egyetemen hallgató színészeket. Másrészt a kaposvári színészek korlátozott időben értek rá továbbá az elszállításukra nem volt keret a költségvetésben így sajnos teljesen elengedtem az akkor velük történő kollaborációt. A Budapesten található Pesti Magyar Színiakadémia volt, valamint jelenlegi tagjait kértem fel a szerepekre, akik nagyjából lefedték a teljes szereplőlistát. A főszerepre az operatőr belső konzulensének ajánlására egy volt kaposvári hallgatót kértem fel, aki színészzel szeretne foglalkozni ámbár jelenleg rendezőnek tanul mesterszakon. Ez kissé az utolsó pillanatokban következett be, de ez volt a film során kötött legjobb kompromisszum, ami páratlanul kifizetődött a végeredményben. A többi stábtagnak ismerettségük alapján kerültek bele a filmprojektbe, ezalatt értek mind volt hallgatótársat vagy budapesti filmes szakember ismerősöket. A budapesti filmes szakértők közös megbeszélés után hamar összeszokva láttak munkához, ami fontos volt, hiszen mindvégig időszükében voltunk.

Látványvilág és kivitelezés

A kilencvenes évek, korosztályomnak ugyan idegen hangulatának megteremtéséhez számos olyan tárgy továbbá ruha kell, amelyeket körültekintően esetleges kutatómunkák után lehet beszerezni. Erre a korszakra jellemző volt a többi korrallal való keveredés. A jelmezek, ruhák a filmben budapesti vintage ruhaboltokból vannak a tárgyak pedig bolhapiacról, online piacterekről, családtagoktól, valamint más emberektől lettek beszerezve a forgatás előtt. Fontosnak tartottam a fenntarthatóság jegyében történő jelmeztár használatot, ami nem csak a pénztárcánkat, de a környezetet is óvta. A filmben elhangzó 1991-es év volt, aminek a divatja,

lakásai és üzletei továbbá egyéb kultúrája, hasonlóan a maihoz, a korábbi évek, valamint a modern kor stílusát is ötvözte. „*A haspóló szintén megjelent a férfiak körében is, de azért a mindenféle színes motívumokat ábrázoló póló népszerűbb volt, amit a trend szabályai szerint nadrágba tűrve kellett hordani. A bőrdzseki a fiúk és lányok körében egyaránt hódított ... Azért nem kell úgy elképzelni a '80-as éveket, hogy mindenki ilyen cuccokban rohanguált az utcán, hisz az átlagemberek ruházkodása mindig visszafogottabb volt, mint a sztároké. Ez Magyarországon pedig hatványozottan is igaz volt, ugyanis hasonló ruhadarabokat maximum az tudod beszerezni, aki külföldre tévedt. A '80-as évek divatörületei egyébként is csak a '90-es évek első felében érték el kicsiny hazánkat.*” – ((Viola1984: *DIVAT (ja) MŰLT – Azok a trendi '80-as évek*) In: 2010. február 26. - utolsó elérés 2023. május 09.) A helyszínek, amelyeket korábban már említettem baráti alapon álltak a rendelkezésünkre egy előre megbeszélte időpontban. A helyszínek kiválasztásakor figyelembe vettük az operátorral a korhűséget, illetve a rendelkezésre álló teret. Két nap volt összerakni egy olyan listát a terepszemlén, amiből építkezni tudtunk. A lakás, ahol forgattunk tökéletesen azt a bizonyos kort idéző konyhai bútorzattal rendelkezik, sok hely volt a stáb minden fontos tagjának, valamint a catering is könnyen intézhető volt onnan így megfelelt minden szempontból. A zenebolt melyet a *Vintage 52 hangszervíz* bocsátott a rendelkezésünkre eleinte több sebből vérzett mivel kevés hasznos fény volt továbbá az egész beltéri világítást egyben lehetett fel- és lekapcsolni, valamint sok modern hangszer és erősítő volt a boltban, amik lebuktatták volna a film korhűségét. Szerencsére néhány látogatás és helyszínfotózás során megbeszélte az üzlet tulajdonosával és a teljes személyzettel, hogy a forgatás napján zárás után berendezik úgy a helyet, hogy elférjünk és ne legyenek a képben nem korhoz illő hangszerek és egyéb számítógépek, terminálok stb., ami teljesen lerombolná az illúziót. A tombolasorsolási iroda helyszíne ugyancsak a zeneboltban volt, méghozzá az emeleten található hangszerjavító műhely egyik asztalát csupaszítottuk le. A tombolasorsolás egy XX. kerületi általános iskola parkolójában, egy improvizált helyszínen lett leforgatva. A kikötés ugyan csak a korhűség volt, amit, egy a helyszínen található, zöld Trabant gépkocsi erősített továbbá a brutalista-jellegű panel környezet is tovább erősítette a kilencvenes-évek építészeti sajátosságait. A vidéki/agglomerációs helyszíneink a telefonfülke, kocsma és a révkikötő voltak. A telefonfülkét egy internetes térképen találtuk, mint utolsó ma is fennálló régebbi stílusú (nem világos-rózsaszín telekomos), márkajelzés nélküli telefonfülke, ami mellett természetesen azonnal letettük a szavazatunkat. „*A telefon a kilencvenes évekig állandó hiánycikknek számított, és sokak számára az utcai nyilvános készülékek jelentették a kapcsolattartási lehetőséget szeretteikkel, illetve a bajosan elérhető hivatalokkal*”. ((Sánta András: *Ezrével*

működnek még nyilvános telefonfülkék Magyarországon, Index.hu) In 2022. február 10. – utolsó elérés 2023. május 09.) A söröző egy tetőtől talpig felújított pizzeria hátsó, felújítás során kimaradt helységben lett berendezve, valamint felvéve. A forgatókönyvben egy külső helyszín volt megadva, de az időjárás nem kedvezett, fújt egy erős szél, ami a fénynek és a hangnak sem tesz jót, így a benti részét választottuk a helynek. Az illúziót segítő alapkövek a terítők, söröskorsók és a statiszták voltak. A helyi amatőr ismerősökből álló statisztéria ruhái is a forgatást megelőzően összegyűjtött ruhakollekcióból lettek kiválogatva. A szentendrei révkikötő továbbá annak környéke volt a film kezdő és záró helyszíne, amelyet egy utolsó pillanatban megkötött kompromisszumnak köszönhetően találhatunk a filmben. A kezdő és a zárójelenet is egy a kocsmához kapcsolódó helyen játszódott volna, de inkább a révkikötőt választottuk mivel a tervezett wrap előtt el lettünk küldve a helyről és emiatt rögtönözniünk kellett. Mind a négy előre megtervezett forgatási napon fontos volt a teljes korhűség és végeredményben sikerült elérni a hatást.

Technika és kivitelezés

A megfelelő bevilágításhoz szükség volt egy szakemberre, valamint különböző fényekre. A film egyik támogatója a Two Men's Show jóvoltából beszereztük a fényeket továbbá más rental cégektől, saját zsebből kifizetve, a különböző kiegészítőket. A hangtechnika egy része az iskolából lett kikölcsönözve egyben a csapóval és a kamerastatívval. A hangtechnikát és a follow focus technikát felváltva kezelték a stábtagok. A nappali kinti jelenetekben derítőlapon kívül nem használtunk más fényt befolyásoló eszközt. Az esti kinti jelenetekben tabló és spotlámpákat használtunk melyek statívon voltak elhelyezve, homokzsákkal rögzítve. A benti jelenetekben mind nappal mind este rengeteg fényforrás, valamint flag volt alkalmazva. A

2. ábra

gaffer és a DOP szoros együttműködésben precízen elhelyezték a fényeket és a kiegészítőket. (2. ábra) A focus puller egy másik szobából egy vezeték nélküli monitoron figyelt az élességre. Az objektívsor is körültekintően volt összeválogatva. A fő elképzelés a

korhű/vintage/retro hatás keltése volt melyhez

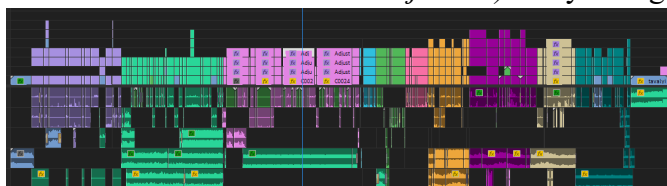
Zeiss Jena és Helios objektívek voltak használva. Továbbá a fények elhelyezése majd később az utómunkában is azt az érzetet kelti, amit az akkori filmek képi sajátosságai. Az eszközök

szállítását az operatőr, valamint a focus puller intézte saját autóval. A film gyártási terve alapján minden napra ki volt jelölve egy bázis, ahol az éppen nem felhasznált felszerelés biztonságban volt tárolva. A film során felhasznált összes technika egy előre kitalált koncepciót segítettek, ezáltal semmi nem volt nálunk fölöslegesen és minden, amit a négy forgatási napra szereztünk gondosan ki volt használva. „A képek, beállítások, jelenetek megkomponálásán túl az operatőr dolga az adott filmhez illő nyersanyag megválasztása, a lefilmezendő dolgok, személyek megvilágításának irányítása, a kameramozgások beállítása, az exponált film előhívásának ellenőrzése stb. Angol nyelvterületen a fényképezés rendezőjének (director of photography) nevezik és a filmrendezővel egyenrangú művésznek tartják.” (Wikipedia.com – operatőr) In 2023. április 06. – utolsó elérés 2023. május 09.) A technikusok feladatuk elvégzése mellett ügyelni kellett a pontosságra, mivel nem állt módunkban pótforgatást szervezni a színházi színészek szabadidejének karcsúsága végett. A focus puller és a gaffer is teljes koncentrációval kellett, hogy dolgozzon. Egy kicsit kitérnék a kellékekre melyek technikának minősülnek. A filmben látható rádiók, írógép, valamint telefon mind a múlt használati tárgyai, melyek azonban hibátlanul működnek, így elérve a maximális hatást. Ugyan ez vonatkozik a zenéből jellenet gitárjaira, valamint erősítőire. A harmadik és negyedik forgatási napra beütött egy kisebb gikszer, mivel nem volt follow focus készülékünk ezáltal rögtönözve kellett bérelnünk egyet a saját pénzünkből. További kiadásokra vett rá minket a helyszínek közötti szállítás és egyébekre amire szintén sok saját pénz lett költve.

Az utómunka

Már a forgatás közben elkezdtük belerakni a Premiere-be a nyersanyagot, kipróbálva azt, hogy a technika valóban rendeltetés szerűen végezte-e a dolgát és hogy mindenhol kijön-e úgy a vágás, hogy ne legyen logikai hiba vagy zavaros kontinuitás. „A filmiskolákban a vágással kapcsolatban elsőként azt tárgyalják, amit én háromdimenziós folytonosságnak nevezek. Az „a” beállításban látjuk a színészt, amint belép az ajtón, követjük a szoba közepéig, majd átvágunk a „b” beállításra, ahol körülbelül ugyan ott tart a térben, mint az előbb, és innen Kísérjük tovább, amíg leül az íróasztalához stb.” (Walter Murch, Egy szempillantás alatt) In 2001. – utolsó elérés 2023. május 09.) A nyersvágás teljes folyamata rögtön Kaposvárra való

3. ábra

visszaérkezésünkkel elkezdődött. Ezeket a nyersvágatokat bemutattuk a konzulenseinknek majd mindezek után elvittük a második kollektív

konzultációra. A film nagy fejlődésen ment keresztül az utómunka során. Pótforgatást mint említettem nem állt módunkban szervezni, de a forgatás közben meggyőződünk minden felvett snitt után, hogy ehhez tartjuk magunkat. A vágáson többen, külsősök asszisztáltak, akik vagy nem vettek részt a forgatáson, vagy egyszerűen ezen felül nem szakmabeliek és ezáltal „külső szemmel” tudtak véleményt alkotni a film akkori állapotáról. Az utómunka során ez sokat segített mivel révén annak, hogy én és az operatőr vágtuk a filmet, sokszor már nem vettünk észre kisebb-nagyobb hibákat, amikre mások azonban fel tudták hívni a figyelmünket. A legtöbb nehézség a hang minőségével adódott, amit majd egy hónapon át igyekeztünk kiküszöbölni. A film harmadik vágata, amely közelében sincs minőségben a final cut-nak, mindkettőnk felvételi filmjeként is szolgált a mesterszakra. (3. ábra) A folyamatos konzultációk során kiforrott a film végső alakja és eljött a finomravágás ideje. Bejöttek az apróbb és nagyobb hangbeli változások. Bekerültek a kort idéző hangeffektek, valamint kikerültek a figyelmet zavaró zajok, zörgések melyek nem tesznek hozzá a filmhez semmit végeredményben. A film utolsó előtti vágata 16-17 perc hosszúságú, mindezek mellett az utolsó vágat 14 perc. A fölöslegesnek ítélt kitérások, kevésbé érdekes átvezetők abszolút kikerültek és ezek megadták azt a lendületet és ritmust, amit mindvégig akartunk. A végső formáját a leadás napjáig alakítjuk, hogy minden elvárásunknak megfeleljen. A színezés és fényelés egy korán elkezdődött folyamat volt. A film retro hatását a colorgrade-del próbáltuk részben elérni. *„A stílus jellemzője a fehér tónus és a természetes, natúr színek használata, elsősorban a semleges (szürke, bézs, homok) és a pasztellszínek (lila, halványrózsaszín, világoskék) dominálnak.”* ((komfortmagazin.hu, a vintage stílus színei és jellemzői) In 2022. november 10. – utolsó elérés 2023. május 09.) Kísérleteztünk mindenféle effekkel, amivel filmszerűbbé vált a film. Illetve alkalmaztunk maszkolást az írógépnél és a film elején, valamint a tűzijátékhoz.

Az ötlet és az inspiráció

A film alapötlete egy egyszerű családi történetből indult. Édesapám története volt az alap, ami egy balul elsült kocsikázás volt a nyolcvanas években. Akkor történt, hogy elvitte nagyapám Daciaját és ezt összetörte. A nagyapám dühből kitapétázta édesapám szobáját a roncsról készült fotókkal majd elküldte dolgozni, hogy legyen pénz megcsináltatni, megszerelni. A másik alapköve a történetemnek a kazettagyűjteményem egy újabb, addig fel sem fedezett tagja volt. Sokszor vásárolok kazettát nagy tételben bolhapiacokról. A filmben szinte „főszerepet” játszó kazetta éppen a történetem kitalálása közben tűnt fel számomra. Alaposabb megvizsgálása után vettem észre benne a csavart és a lehetséges kötődést édesapám történetével. Hamar munkához

is láttam amikor ez a két alapkö realizálódott. A filmemben sok helyről merítkeztem stílusban ehhez korabeli vagy akkor játszódó főként magyar filmeket néztem (*például Moszkva tér (2001) r. Török Ferenc*) továbbá akkori újságokat, magazinokat lapozgattam, hogy belekóstolhassak az akkori világba. A romantikus szál kialakításához szintén magyar korabeli filmekből és ezen felül a filmtörténet bármely pontjáról választott filmekből inspirálódtam. Fontosnak tartottam az elején, hogy egyfajta szerzőiséget vigyek a filmbe. Végül az egyszerűség kedvéért inkább a film minnél könnyebb elkészítését próbáltam elősegíteni. Későbbi céljaim elérésében tökéletes volt ez a film, hiszen mint az előző fél éves vagy év végi filmemből is, ebből is nagyon sokat tanultam, tapasztaltam melyek később abszolút a javamra válnak. A saját tapasztalatokról kicsit bővebben. Az életbeli tapasztalataim, élményeim mindig szerves részei a gondolatmenetnek a filmem kitalálása során így először mindig az elmémbe elraktározott „filmbe illő” emlékeket szedem elő. Fontos a kreativitásom kiéléséhez az, hogy a saját kis gondjaimat is beleszőjem a szinopszisba. A Tavalyi Hangulatnál is így tettem. A féltékenykedős, „eltiltjuk az egyiktől a másikat” szál személyes tapasztalatból kimerítve került bele a filmbe. Nyilván ezeket az élményeket kontextualizálnom kellett mielőtt belevontam. Így kicsit magamon is segíték, hiszen könnyebben feldolgozom az adott dolgot már ha nem sikerült. Legtöbb esetben olyan dolgokhoz nyúlok, amiken már nincs mit feldolgoznom. Valamint a már korábban felhasznált ötletek újra is felhasználhatóak.

A forgatás és annak bonyodalmai és kompromisszumai

„A filmkészítés ma már kompromisszumok sorozatából áll, és csak az a kérdés, hogy az ember elég jól tudja-e megkötni őket”. ((Koltai Lajos - A BBC vasárnapi vendége Koltai Lajos operatőr, a Sorstalanság című film rendezője volt., bbc.co.uk) In 2005. január 31. – utolsó elérés 2023. május 09.)

Mínusz első forgatási nap – 2023. március 23 – csütörtök – Az érkezés a fővárosba, beszipant a szervezkedés

Kaposvárról indulva érkezés a paksi televízió stúdiójába, ahonnan a filmben használt steadycam felszerelést kaptuk kölcsön. Útközben rendeződnek a Ritát játszó színésznővel való fennakadások. Innen továbbindulva Budára egy gyors Dunaújvárosi kerülő után Szentendrére mentünk, ahol leteszteltük a steadycamet és elkészítettük a gyártási terveket és ellenőriztük azt, hogy minden, amit a hétvégére tervezünk rendelkezésre áll.

Nulladik forgatási nap – 2023. március 24. – péntek – A technika beszerzése, szervezkedés az utolsó pillanatokban

Reggel egy budapesti bolhapiacra mentünk, ahol beszereztünk kellékeket, például egy bakelit lemezt. Ez után Budán voltunk a Kamerabérlés.com nevű rental cégnél beszereztük a hangfelszerelés hiányzó elemeit, egy objektív és ND szűrőt továbbá egy másik steadycamet. Délutánra leszerveztünk, egy Jófogás.hu hirdetés alapján egy Skála-coop műanyag bevásárlótáska megvételét, de végül új időpontot találtunk neki, másnap délelőttre. Délután ehelyett elmentünk beszerezni a fénytechnikai felszerelésünket, a Two Men's Show jóvoltából, amit szintén Budán intéztünk el. Innen az egyik budai bevásárlóközpontban elintéztük a forgatókönyv és a filmjelenetek háttérben szereplő plakátok/postterek kinyomtatását. Majd este, később megérkeztünk egy stúdióba, ahol felszereltük a steadycamet minden egyéb kiegészítővel majd újból leteszteltük azt. Innen már csak visszamentünk a szentendrei bázisra, ahol leteszteltük mindent és nem utolsó sorban feltöltöttük az akkumulátorokat.

Első forgatási nap – 2023. március 25. – szombat – Nagy kerülők, sok az elpocsékoló idő

Délelőttre áthelyezett műanyag bevásárlótáska vásárlással kezdtük innen átmentünk Pestre a VIII. kerületbe berendezni a lakásbelsőt korabelire és leszerveztük a többi helyszínt is, csak azért, hogy megbizonyosodjunk arról, hogy minden úgy lesz-e ahogyan azt előre megbeszéltük

4. ábra

a hely managementjével. Előre elküldött diszpozíció alapján kora délután, Budán találkozott a stáb és onnan vettük az irányt Piliscsévre, ahol a filmben telefonfülkében játszó jelenettel kezdtük a forgatást. (4. ábra) Itt volt először az, hogy az előre beszerzett jelmezeket felpróbáltuk a színészekkel. Amikor leforgott a jelenet akkor egyből indultunk Szentendrére, ahol a kocsmá előtti jelenetet terveztük felvenni. Itt adódott egy kis gond, mivel a helyen, ahol terveztük felvenni éppen egy rendezvényt tartottak és átt kellett állnunk egy rögtönzött helyszínre, ami végül a kikötő lett. A filmben lett volna egy futás is, amit ugyan felvettünk Szentendrén de végül nem került bele a filmbe. Ez egy zsúfolt fél nap volt, ami megadta az ízet annak, ami még ránk várt. Mentálisan felkészített azokra a nehéz dolgokra, amik ezt a napot bőven felülmúlják majd.

Második forgatási nap – 2023. március 26. – vasárnap – Már könnyebb a közös munka, összeszokott a stáb

A vasárnapi napot korán, megint Budán kezdtük a stúdióban és onnan mentünk át Pestre a VIII. kerületbe, ahol a lakáson belüli, valamint a lépcsőházas jeleneteket vettük fel. A főszereplőt

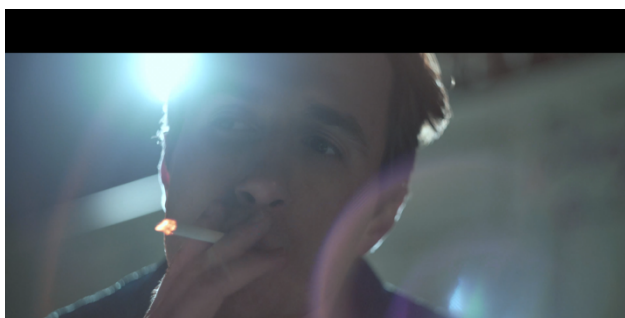
5. ábra

játszó színésznő, Anna aznap elaludt egy enyhébb megbetegedés miatt és csak délután csatlakozott a forgatáshoz, ami teljesen felborította a rendet. A Ritát játszó színésznőt, Natasát előbb be kellett hívni, hogy ne menjen pocsékba az idő és tudjunk addig is dolgozni. (5. ábra) A cateringet aznapra elintéztük. A konyhai majd a

lépcsőházas jelenet felvétele után befutott Anna, akivel leforgattuk az otthon játszódó jeleneteket. Itt el kellett mennie a gaffernek és az operatőr és a focus puller végezte a világosítást. Innen kisebb csúszással, több újraegyeztetés után megindultunk a hajógyári szigetre felvenni az autós jeleneteket. Itt egy előre lebeszél, ismerőstől szerzett Opel Kadett típusú gépjárművet használtunk és a kicsit elcsúszott forgatás miatt nem úgy jött ki a fény ahogyan elterveztük. Este le lett szervezve egy új színész is, József, aki a Maestro alkalmazott szerepébe bújtt.

Harmadik forgatási nap – 2023. március 27. – hétfő – Egy sokat érő hiba és annak orvoslása

A nap első felében az aznapi cateringet továbbá a pirotechnikai tölteteket intéztük el, valamint az aznapi focus puller nem hozott magával Kaposvárról follow focust és így azt bérelni kellett amiért persze el kellett mennie egy kieső messzeségű pesti kerületbe, ami sok időt emésztett fel az így is szükös délelőttünkéből. Nem sokkal később Szentendrére mentünk felvenni a sörözőben

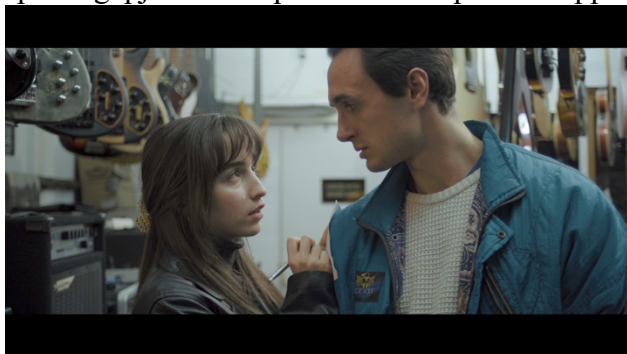
6. ábra

zajló jeleneteket. Az időjárás nem volt kegyes és nagyon erős széllel társított záporok voltak teljesen véletlenszerűen, így, egy szerintem fair és jól megkötött kompromisszum volt az, hogy bent forgattunk és cigarettázás helyett „szotyit” ropogtattak a fogaik között. A

statisztéria érkezése egy órával az early call után realizálódott és hamar jelmezbe bújtatva őket az előre összeválogatott vagy saját ruhakollekcióból. Miután megvoltunk a statisztériát igénylő jelenettel, fel szeretnénk volna venni a záró jelenetet és mivel volt egy félreértés a produkció és a pizzéria managementje között, így másfél órával el kellett mennünk a helyről. A film végét záró jelenetet megpecsétlő kompromisszumot azzal a szándékkal hoztam meg, hogy keretes szerkezete legyen a filmnek a helyszínből adódóan. A kikötőben minden rendeltetés szerűen zajlott és a stáb kreativitását kiélve, beleadva minden tudását elkészítette a rögtönzött helyszínen lévő jelenetet. (6. ábra) Este a színészek budapestre szállítása után visszatértünk a szentendrei bázisra, ahol összeállítottunk másnapra egy gyártási tervet és adatot mentettünk.

Negyedik forgatási nap – 2023. március 28. – kedd – A leghosszabb forgatási nap

A délelőtti folyamán a filmben lévő sorsolás alatti jelenetet vettük fel elsőnek aznap, amit egy XX. kerületi általános iskola parkolójában vittünk véghez. A film korhűségét erősítő Trabant típusú gépjármű csupán véletlen parkolt éppen akkor ott és azonnal főszerepet kapott a

7. ábra

helyszínen. Ezek után a zeneboltba, a Vintage '52 hangszervízbe, aminek az emeletén lévő műhelybe, egy rögtönzött helyszínen felvettük a tombolasorsolást szervező kazettakiadó irodájában zajló jelenetet. Majd elengedtük Józsefet mert végzett és lementünk az üzlethelységbe,

ahol egy nagy pakolás vette kezdetét mivel egy újabb figyelmetlenségből adódó félreértés történt mivel a zeneboltban lévő hangszerek át voltak rendezve korhűre, ámbar a pultban lévő banktermnál, annak táblája, számítógép, illetve számos olyan tárgy, ami lebuktatja a korbeli hitelességét a filmnek. Mikor már ezzel is megvoltunk berendeztük a kazettásasztalt és elkezdődtek a jelenet felvételei. (7. ábra) Az egyik műhelyi dolgozó bár megzavarta az egyik hosszúsnittet de ezt leszámítva minden simán ment és a színészek hazaküldése után egy hosszú bontás vette kezdetét, ami után mindenki kimerülten indult a dolgára. Köztük az aznapi focus puller, aki egy másik, Kaposváron zajló forgatásra volt diszponálva másnap reggelre és haza kellett jutnia. Ámbar még volt munka hátra és ezt már csak mi ketten az operatőrrel végeztük el Szentendrén, hajnali befejezéssel. A tűzijátéktelep fellövését követően visszatértünk a bázisra és lezártuk a leghosszabb forgatási napot és visszanéztük az összes nyerszet a biztonság kedvéért.

Ötödik forgatási nap – 2023. március 29. – szerda – A technika visszavitele

Délelőtt kezdésnek visszavittük a fénytechnikát, hangtechnikát és az egyéb kiegészítőket a rentaloknak és a támogatóknak majd mindezek után a budán található stúdióba is visszavittünk mindent és Szentendrén, a bázison ellenőriztük a birtokunkban lévő és a visszaadott dolgokat és miután minden stimmel egy gyors budapesti kitérővel visszaindultunk Kaposvárra.

A film nyersvágását azonnal elkezdtük, majd az összes többi vágási folyamaton végiglépkedve, amit egészen a leadás pillanatáig folytattunk, elkészültünk a filmmel.

Összegzés

Az öt-hat nap, amiből a forgatási napok száma négy, sok tapasztalatot adott azon a területen, hogy miként lehet nagyon olcsón, kevés munkaerővel, maximális tudást befektetve kihozni a helyzetből a lehető legjobbat. Az eddig idegen emberekkel való munkát is megtapasztaltam, úgy, hogy én vezetek mindenkit. Eddig már volt ehhez hasonló tapasztalatom egyéb féléves filmek során, azonban a tét itt volt a legnagyobb. Mindenki munkájával meg vagyok elégedve tekintettel a költségvetésre és a gyártás körülményes megszervezésére. Az utómunka, sokszor nehézkes és lassú folyamat volt, de megtanított minket azokra az alapokra, amiket majd egy vágónak prezentálva egy sokkal precízebb végeredményt hoz maga után. A film hibái ellenére minden stábtag és színész szívügye lett kisebb nagyobb időtartamokra, aminek én személy szerint nagyon örültem. A színészek és a statisztéria is boldogan távozott minden nap és ugyanolyan örömtelien kezdtük a napot, a színészgárda még dicséreteket is kapott különböző emberektől. A forgatás után a színészek elégedettek voltak a munkájukkal, és nyitottak a közelgő filmjeinkben való színészi munkákra. A film elkészítésében közreműködött külsős szakemberek a helyzethez mérten legjobb környezetet nyújtották egy jóhangulatú, produktív forgatásnak, akikkel a jövőben is tervezünk kollaborálni és további projektekbe közösen dolgozni. Mint minden filmnek ennek is megvannak a hibái, amikből tanulva a későbbiekben sokkal összeszedettebben és tapasztaltabban állunk majd neki a hosszú, de ugyanakkor izgalmas forgatási napoknak.